

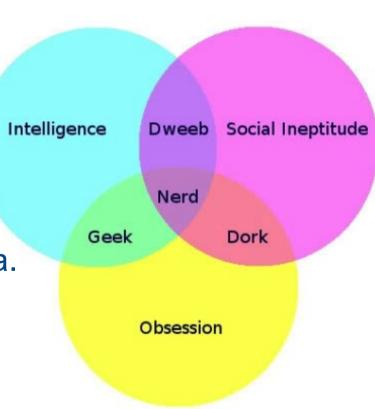
Verkkojournalismi ja data 9.3.2012 / Yleisradio

KUKA MINÄ OLEN? @TEELMO

 Teemo Tebest, 27-vuotias YLEläinen.

- Tietotekniikan diplomiinsinööri.
- Hypermedian jatko-opiskelija.
- Web-suunnittelija svenska.yle.fi:ssä.

OMA TAUSTA

- Ensimmäinen Internet-yhteys kotiin n. 15 vuotta sitten.
- 2003 opiskelemaan Tampereen teknilliseen yliopistoon.
- 2009/01 2011/12 tutkijana Hypermedialaboratoriossa TTY:llä.
- <u>Vuoden alusta Yleisradioon</u>. Pääasiallisesti tekemään svenska.yle.fi-ympäristön päivitystä.

MIKSI YLEISRADIOON?

- Tuntui, että aika oli kypsä uusille haasteille.
- Yleisradio oli jo jonkin aikaa vaikuttanut kiinnostavalta työpaikalta.
- YLEssä tehdään yhteiskunnallisesti vaikuttavia asioita.
- Parta-meemi:
 - Yksinään hakemuksella 60k lukukertaa.
 - Lisäksi hakemus huomioitu kaikissa suurissa printtimedioissa.

PARTA-MEEMI MEDIASSA

MTV3

<u>Iltalehti</u>

<u>Iltasanomat</u>

- Muita voit etsiä Googlella esimerkiksi hakulauseella:
 - "mediayhtiön_nimi web-kehittäjä yle"

PARTA-MEEMI

- Millään muulla viestintäkanavalla ei oltaisi tavoitettu vastaanvanlaista huomiota.
- Esimerkki siitä miten oikea media, oikealla viestillä, oikealle kohderyhmälle tuottaa toivotun lopputuloksen.
- Toisinaan viesti taas ei tavoita samalla tavalla.
 - Twitter-viesti

PÄIVÄN EPISTOLA

- 1. Visualisointi
- 2. Visuaalinen tarinankerronta
- 3. Datalähteet ja datan avaaminen
- 4. Datajournalismi
- 5. Yhteenveto

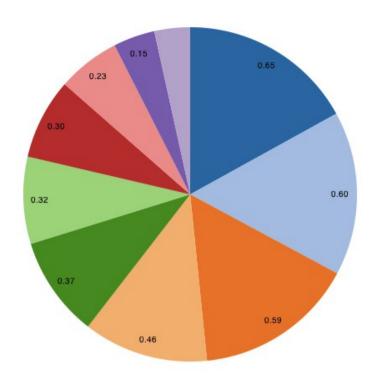
→ Saa kysyä ja keskeyttää milloin tahansa!

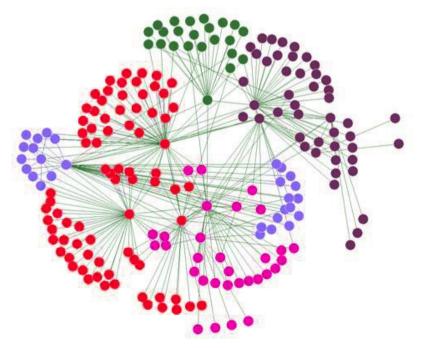

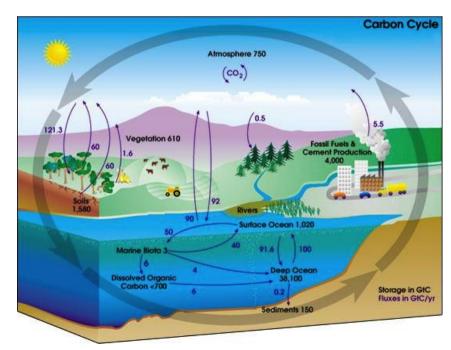
Mitä sinulle tulee mieleen sanasta "visualisointi"?

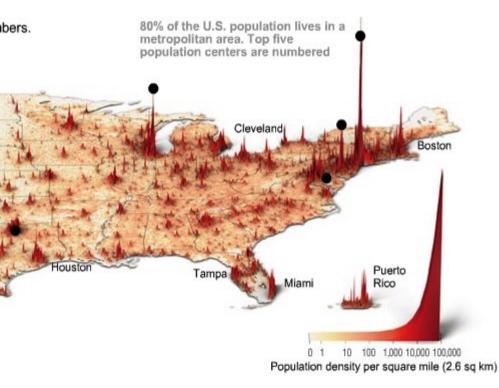

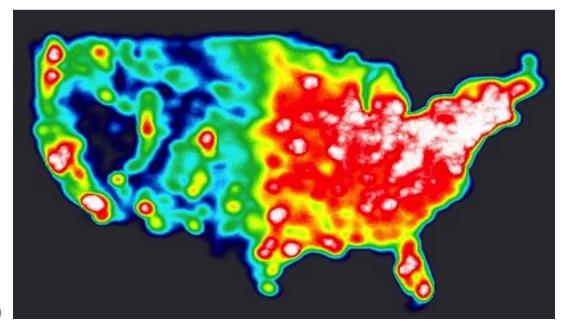
28.2.2012 / @teelmo

Visualisointi on asioiden esittämistä visuaalisesti (helpommin) havaittavassa muodossa.

- Mitä hyötyä visualisoinnista on?
 - Visualisointi pyrkii tukemaan ihmisen näkemyksen muodostamista.
 - Kreikan säästöt -visualisointi
- Visualisointi voi tehdä ilmeisestäkin asiasta havainnollisen.....
 -ja mielenkiintoisen sekä ehkä hauskan.

(esimerkki opintojakson viikkopalautuksista)

- Visualisointi ei itsessään vielä kuitenkaan ole kiinnostava.
- Ilman kontekstia visualisointi ei kerro lukijalleen tai katsojalleen mitään.
 - Ilman taustoitusta visualisointi on infografiikkaa tai jopa taidetta.
 - Japanin tsunamituhot
- Liian usein visualisointi jätetään ns. oman onnensa nojaan.
 - Koalastothemax
 - https://twitter.com/#!/teelmo/status/175147432043216896

VISUAALINEN TARINANKERRONTA

- Visualisoinnin tulee välittää tarina.
- Visualisoinnin tulee olla sidottu kontekstiin.
- Parasta on jos käyttäjä voi itse ohjata visualisointia ja siten "osallistua".
 - So who are the richest people in Finland
 - Vaalirahoitusverkosto
 - Wikileaks Iraq war logs: every death mapped
 - Miksi junat myöhästelevät

KÄYTTÄJÄVUOROVAIKUS

- Visuaalinen tarinankerronta on parhaimmillaan sitä, että käyttäjä voi itse luoda itse oman tarinansa ja vertailla vaihtoehtoja.
 - The presidential puzzle
 - Vaalikonedata
 - Vaalirahoittajat
 - Kuntaliitokset
- Kokeileminen, pelinomaisuus, hauska
 - → kiinnostava.
 - Kiinnostavat ja hauskat asiat sitouttavat ja herättävät keskustelua

- Visualisointi
 - Tehdään asioista visuaalisesti helpommin havaittavia.
- Visuaalinen tarinankerronta
 - Puetaan visualisointi tarinan muotoon.
- Käyttäjävuorovaikutus
 - Ja edelleen parempi jos käyttäjällä on mahdollisuus tehdä itse. Valita oma tarkastelukulma.

DATALÄHTEET

- Mikä ihmeen data?
 - Data → Informaatio → Tietämys
 - Suomessa näistä kaikista käytetään luontevasti sanaa "tieto"
 - Data on jalostamatonta tietoa ja on ominaista, että sitä ei voida hyödyntää sellaisenaan.

Visualisoiminen on informaation luomista, tietämystä voidaan kartuttaa tulkitsemalla visualisointeja.

DATALÄHTEET

- Journalistisesta näkökulmasta mikään ei muuttumassa.
 - Journalistisiin tuotoksiin kerätään aineistoa kuten ennenkin.
 - Toki uusia datalähteitä kuten sosiaalinen media on syntynyt.
- Vain mahdollisuudet datan käsittelemiseen tietoteknisin keinoin ovat helpottuneet.
 - Ja kerätyn datan määrä on kasvanut.
 - Sekä datan avoimuus.

DATALÄHTEET

- Dataa on saatavilla paljon ja monissa eri lähteissä.
 - Kaupungin ja kuntien virastot pitävät hallussaan paljon dataa.
 - Ktweb
 - Tilastokeskus
 - Sosiaalinen media: Facebook, blogit, foorumit.
 - Perinteiset tiedonhankintakanavat.
 - Huge list of data journalism recourses
- Journalistisesti haastavaa on löytää kiinnostavat tapaukset.

- Datan avaamisessa tulee ottaa huomioon (ainakin) kaksi tärkeää näkökulmaa.
 - Rajapinta
 - Dokumentaatio
- Lisäksi rajapinnan tulee olla mahdollisimman saavutettava ja suorituskyvyltään riittävä.
 - Mikäli käyttö on rajoitettua tulee siitä kertoa.
- Tiedottamisen rooli on myös tärkeä, koska hyvääkään rajapintaa ja tietoa ei käytä kukaan jos siitä ei tietoa.

- Rajapinnan on hyvä tarjota data mahdollisimman avointa teknologiaa käyttäen. Hyviä formaatteja ovat mm.
 - JSON, XML, CSV (Excel)
- Esimerkki hyvin avatusta datasta:
 - Twitter API
- Esimerkki hieman kehnommin avatusta datasta:
 - ONKI

- Dokumentaatiossa kannattaa painottaa valmiita esimerkkejä siitä miten rajapintaa ja ehkä myös dataa voi käyttää.
- Step-by-step -ohjeet houkuttelevat usein kokeilemaan.
- Yleisimmät virhetilanteet kannattaa avata jos sellaisia pystyy erittelemään.
- Foorumi, sähköpostiosoite tai muu vastaava yhteydenpitokanava mahdollisia ongelmatilanteita varten.

- Tiedon julkistamispyynnöt
 - Kaupungin tietojärjestelmät
 - Antti Poikola
- Avoin data
 - Mahdollisuuksien mukaan kaikki tieto on hyvä jakaa jos siihen ei ole estettä.
 - On hyvä huomata että avoin data ei ole avointa jos kustannukset sen käyttämiselle ovat suuret ja esimerkiksi suuremmat kuin tiedon hankkiminen itse.
 - Dokumentaation rooli on merkittävä.

VÄLISOITTO

Mitä mieltä sinä olet datan ja sen hyödyntämisen mahdollisuuksista?

...entä mitä haasteita siihen liittyy?

...tai mitkä datalähteet voisivat kiinnostaa sinua?

VÄLISOITTO

Itse näen datan kiinnostavana tukena "perinteiselle journalismille".

...joka vaatii erilaisten osaajien yhteistyötä.

Journalistit, graafikot ... ja tekniikka.

Verkko tarjoaa mahdollisuudet uudenlaisiin sisältöihin.

- Viime aikoina ollut hyvin maaginen sana, joka on aiheuttaa ihmisissä suurta hypeä/hysteriaa.
- Datajournalismi on kuitenkin vielä suuri tuntematon eikä sen hyötyjä osata täysimääräisesti hyödyntää.

- Datajournalismi on eri alojen ammattilaisten yhteistyötä.
 - Graafikot, journalistit, tekniikka.

- Datajournalismi on kuitenkin jo arkipäivää:
 - Helsingin Sanomat; HSnext, HSopen
 - NY Times, Guardian UK, LA Times
 - NRK ja Brennpunkt
- Suomessa datajournalismi elää paljon erilaisissa blogeissa.
 - Tietovuodot, vaalidata ja avoin data ovat vieneet asioita nytkähdellen eteenpäin.
 - Yksittäiset asioista kiinnostuneet ihmiset.

- NRK:n tutkivaan journalismiin keskittyvä ohjelma Brennpunkt on tuottanut paljon mielenkiintoista dataan perustuvaa sisältöä. Mm:
 - Breivikin kytkökset sosiaalisessa mediassa ja manifestin vastaanottajat.
 - Sähköpostidata siitä kenelle Breivik-lähetti manifestinsa ajettu rinnan Facebook:n kanssa ja haettu käyttäjien kaveritiedot ja luotu niistä verkosto ihmisistä.
 - Suojeltujen kohteiden palotapaukset.
 - 1) Museoviraston data suojelluista kohteista 2) palolaitosten data hälytystehtävistä 3) rakennusviraston data purkuhakemuksista → löytyykö intressejä.

- Muutamia omia esimerkkejä datajournalismista:
 - Kuka minä olen? @TuomasEnbuske:
 - Visualisoitu Tuomaksen Twitter seuraamiset ja rakennettu niiden ympärile tarina.
 - Kansanedustajien Facebook-kaverisuhteet:
 - Miten kansanedustajat ryhmäytyisivät Facebookkaveruuden mukaan eduskunnassa.
 - Avoin data:
 - Kysytty ihmisiltä avoimeen dataan liittyviä käsitteitä.
 - Tulokset esiteltiin OGD Data Camp:ssä Varsovassa.

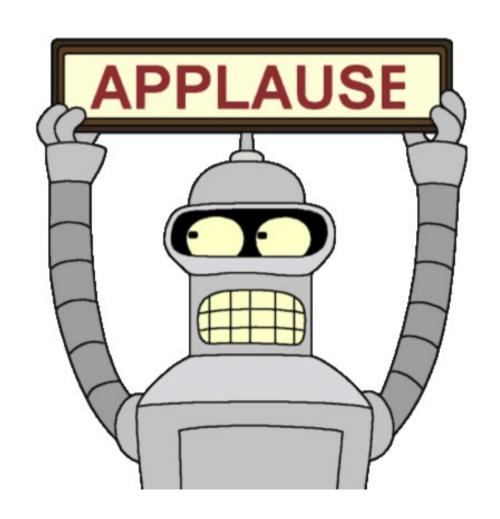
- Visuaalisuus, avoin data, tietojournalismi....
 - → sähköinen media tulee kehittymään ja olemaan kasvavammassa roolissa tulevaisuudessa.
- Datajournalismi on haastavaa, mutta täynnä mahdollisuuksia.
 - → tärkeintä on löytää keskusteluyhteys eri ammattilaisten välille.

"Kaikkea ei tarvitse osata itse, on vain tärkeää tietää mitä kaikkea on mahdollista tehdä."

KIITOS!

teemo tebest gmail com teelmo @ Twitter

LISÄÄ AIHEESTA

- Blogeja
 - http://visualstorytelling.fi/
 - <u>http://datadrivenjournalism.net/</u>
 - http://www.datajournalismblog.com/
 - http://datajournalismi.fi/
 - http://informaatiomuotoilu.fi/
 - http://www.kaukomieli.net/
 - http://harto.wordpress.com/
 - http://louhos.wordpress.com/
 - http://vilkasu.blogspot.com/
 - http://verkostoanatomia.wordpress.com/
- Oma blogini
 - <u>Datajournalismi.blogspot.com</u>

KOULUTUS JA KESKUSTELU

- Otavan opiston kurssitarjonta
 - Antti Poikola
- TTY:n ja TAY:n yhteisopintojaksot
 - Ari Heinonen (TAY), Jukka Huhtamäki (TTY), Anne Tervakari (TTY)
- Datajournalismin keskustelulistat

KILPAILUJA

- HS Open -sovelluskilpailu
 - Helsingin Sanomien järjestelmä kilpailu.
 Tarkoituksena tehdä upotettavaa datajournalismia.
 Palkintorahoja 3000€
- Datajournalismawards
 - Googlen sponsoroima kansainvälinen kilpailu.
 Palkintorahoja 45.000€